Náučný chodník Veľké Rovné

Kraj:	Žilinský
Okres:	Bytča
Geomorfologická jednotka:	Javorníky
Geologická jednotka:	flyšové pásmo
Chránené územie:	žiadne
Prístup:	bus Veľké Rovné, obecný dom + pešo 2,2 km do sedla pod Kočím zámkom (resp. Kolárovice)
Východisko:	(Kolárovice –) Veľké Rovné, sedlo pod Kočím zámkom na zelenej turistickej značke
Trasa:	(Kolárovice –) Veľké Rovné, sedlo pod Kočím zámkom – centrum obce Veľké Rovné – Veľké Rovné, Rimanovice – sedlo Osičie (– Dlhé Pole)
Dĺžka, prevýšenie:	4,1 km (medzi centrami obcí Kolárovice a Dlhé Pole 8,5 km), prevýšenie 320 m
Čas prechodu:	2 h (resp. 3,5 h)
Počet zastávok:	10
Náročnosť:	nenáročná až stredne náročná trasa

Zameranie chodníka: prírodovedné, historické

Typ chodníka: samoobslužný, líniový, obojsmerný, peší, celoročný

Nadväznosť na turistickú značku: Chodník vedie súbežne so zelenou turistickej značkou.

Rok otvorenia: 2009

Aktuálny stav: Informačné panely sú v dobrom stave.

Textový sprievodca: nie je; na stránke obce je opis jednotlivých zastávok

Kontakt: Obecný úrad Veľké Rovné, 013 62 Veľké Rovné, tel. 041 / 5582 341

Poznámka: Náučný chodník pravdepodobne prepája pozdĺž celej zelenej turistickej značky dve susedné obce Kolárovice a Dlhé Pole prechádzajúc cez Veľké Rovné. Informačné panely stoja však len na úseku medzi sedlami v doline Veľkého Rovného.

Využiteľnosť pre školy

Náučný chodník je vhodný pre vlastivednú vychádzku. Odporúčame spojiť s návštevou Múzea Drotárie v obci Veľké Rovné.

Čo sa oplatí vidieť na trase náučného chodníka a v okolí

Veľké Rovné. Obec severne od Bytče s rozptýleným osídlením v hornej polovici doliny Rovnianky v strednej časti Javorníkov. Jej územie patrilo v 12. storočí k majetkom kráľovského hradu Trenčín. Neskôr patrilo nitrianskemu biskupovi Jánovi. Prvá písomná zmienka z osady Rimanovice na jej území pochádza z roku 1408. Obec spolu so susedným Dlhým Poľom patrí ku kolískam drotárstva na Slovensku. Drotárstvo dosiahlo vrchol na prelome 19. a 20. storočia, kedy odchádzali drotári obchodovať s tovarom do rôznych častí Európy, Ázie a vo veľkom i do USA. Na drotársku tradíciu tu nadviazal donedávna fungujúci drotársko-plechársky podnik Svetom. Život drotárov zachytil miestny rodák spisovateľa a publicista Vladimír Ferko v diele Svetom, moje, svetom, ktoré bolo aj sfilmované. Drotárstvu sú venované dve stále expozície, a to v budove obecného domu v obci (viac v nasledujúcom hesle) a v Považskom múzeu v Budatínskom hrade v Žiline.

Múzeum Drotárie Veľké Rovné. Múzeum venované predovšetkým drotárstvu sídli na poschodí v budove obecného úradu vo Veľkom Rovnom. Expozície sa nachádzajú v troch miestnostiach. Prvé dve sú zamerané na oblasť geológie, botaniky, zoológie, archeológie, staršej a mladšej histórie, zvykom, historickým a cirkevným pamiatkam. Tretia, najväčšia, časť, venovaná drotárstvu, dokumentuje drôtené a plechové úžitkové predmety, náradie a drotárske krošne. Predstavuje niekoľko desiatok drotárskych rodín z Veľkého Rovného, jeho osád a kopaníc, ktoré sa zaslúžili o rozvoj drotárskeho remesla. Ide o jednu z mála autentických výstav drotárstva viazanú ku konkrétnej osade a v nej žijúcim rodinám. Múzeum je prístupné na požiadanie počas pracovných dní, inak po dohode – návštevu možno vopred objednať na obecnom úrade.

Rovnianska dolina. 15 km dlhá dolina v Javorníkoch orientovaná zhruba v smere S-J, ktorou preteká Rovnianka prameniaca na južnom svahu Galkova a ústiaca južne od Kotešovej do Váhu. Dolina smerom po toku potoka prebieha naprieč rôznymi vrstvami hornín flyšového pásma, čo sa prejavuje

zmenou jej šírky i využitím zeme. Vo flyšovom pásme sa striedajú rôzne odolné pieskovcové a ílovcové polohy, na ktoré sa striedavo viažu masívne chrbáty a údolia či kotlinky. Na vrstevných plochách pieskovcov sú časté skamenené čeriny (vlnením sčerený povrch piesku na morskom dne prekrytý ďalšou vrstvičkou sedimentu, ktorá čeriny „zakonzervovala“) a hieroglyfy (povrch piesku so stopami po lezení drobných organizmov po morskom dne prekrytý ďalšou vrstvičkou sedimentu, ktorá hieroglyfy „zakonzervovala“).

Javorníky. Rozsiahly horský geomorfologický celok na severozápadnom okraji Slovenska medzi Lysou pod Makytou, Púchovom, Bytčou, Žilinou, Čadcou a Makovom, smerom na západ malou časťou presahujúci na východnú Moravu, resp. do Česka. Medzi Púchovom a južným okrajom Považskej Bystrice zasahujú neďaleko aj na ľavú stranu Váhu. U nás susedia na severe s Turzovskou vrchovinou a Kysuckými Beskydami, na východe s Kysuckou vrchovinou a kratučko so Žilinskou kotlinou a Súľovskými vrchmi a na juhu s Považským podolím a Bielymi Karpatmi. Majú plochý málo rozčlenený ústredný chrbát, Veľkým Javorníkom dosahujúci nadmorskú výšku 1 071 m. Budované sú prevažne paleogénnymi horninami flyšového pásma, pričom masívne chrbty s hornatinovým reliéfom sa viažu na série s prevahou rôznych typov pieskovcov. Doliny na juhovýchodnom úbočí horstva s rozširujúcimi sa až kotlinovými úsekmi sa vyvinuli v územiach s prevažujúcimi ílovcami a vrchovinovým prípadne len pahorkatinovým reliéfom, tvoriac nápadnú tiahlu zníženinu – Javornícku brázdu – so sídlami (Papradno, Štiavnik, Kolárovice, Veľké Rovné, Dlhé Pole) a poľnohospodárskym využitím zeme, na rozdiel od zvyšku zalesneného horského územia. Juhozápadnú časť celku medzi Púchovom a Predmierom, resp. dolinou Štiavnika buduje bradlové pásmo (zlepence, pieskovce, hľuznaté vápence, sliene a i.), čo sa prejavuje väčšou členitosťou reliéfu s výskytom skalných foriem. V oblasti celého pohoria sú priaznivé litologické podmienky pre tvorbu početných zosuvov. Pohorie odvodňujú potoky ústiace do Váhu alebo Kysuce (na Morave do Vsetínskej Bečvy). Na jeho južnom okraji sa nachádza na Váhu vodná nádrž Nosice. Pri jej výstavbe v roku 1952 náhodne navŕtali veľmi kvalitnú minerálnu vodu, zložením takmer totožnú s kyselkou v Luhačoviciach, čo bolo faktorom vzniku kúpeľov Nimnica, najmladších na Slovensku. Vo vyšších častiach pohoria prevládajú bukové a jedľovo-bukové lesy, v nižšie ležiacich kotlinkách a dolinách sú popri sídlach lúky, pasienky a polia. Stredná časť Javorníkov predstavuje plošne väčšiu polovicu územia Chránenej krajinnej oblasti Kysuce (moravská časť Javorníkov je súčasťou CHKO Beskydy).

Názvy informačných panelov

1. Zvykoslovie
2. Architektúra
3. Horevsie
4. Pamiatky
5. História
6. Rimanovice
7. Drotárstvo
8. Živočíšstvo
9. Rastlinstvo
10. Geológia

VÍTAJTE V SRDCI DROTÁRIE

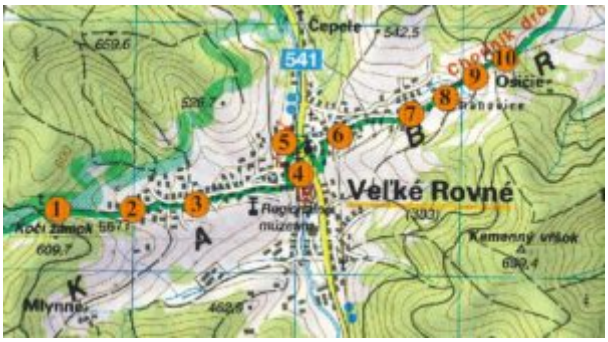
Čepeľ
542,5
541
659,6
526
Veľké Rovné
(303)
Kamenný vŕšok
690,4
609,7
Mlynné
462,6
A
B
K
R
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

MAPY.CZ